chir. à Rome — Par M. Pierre marie Giaccina. Sur l'aneurysme

Quę fiunt in Bracchijs, incisa arteria post male institutam pręcipue uenę sectionem, aneurismata, hodiernis facile temporibus sanantur per compressionem, si tempestiue satis adhibeatur, uel per uincturam arterię, uel per adiectum denique stipticum eiusdem orificijs, nempe agaricum. Huiusmodi exemplis pleni sunt omnes libri, plena omnis est Chirurgorum historia. Rem hanc postremo fuse eleganterque in elucubratione pertractat, quę in monumentis extat Regię Parisiensis chirurgorum Academię celeberimus Doctor Fobertus. Quare missis, ne nimius sim, quę de re eadem possem adijcere, presbiteri cuiusdam trigesimum ętatis annum agentis casum obiter tantum attingam, qui tribus abhinc annis, biduo postquam loco venę arteriam ipsi aperuerat chirurgus, inducta iam cicatrice, uulneri fasciam exemit, atque ex neglectu, infortunium hoc, licet tumor inibi cum dolore ac pulsatione excresceret, aspernabatur, donec a medico excitatus, undecim circiter ab inflicto uulnere diebus ad meam confugit opem.

Ego uero, quippe qui tumere bracchium, diffuso in ipso opere sub cute per cellulosam fabricam sanguine, liuescere ad dorsum usque et aneurismate (ueri licet imaginem preseferente), spurio tamen, columbini oui magnitudine, affici, atque illud ex toto delitescere pressione animaduerteram, abiecta omni cunctatione, binos aureos nummos linteo pluries obuolutos uulneri, magnos adeo, ut paulatim utrinque eius oras comprehenderent, imponebam, atque torculari Cel.mi Petiti iniecto supercomprimendo, linteisque sępe ex tepida posca uniuerso articulo supradatis fouendo, quadraginta diebus ęgrum ualetudini pristinę restituebam.

Quę in Crurali et Poplitea arteria fiunt aneurismata, utut frequentissima sint ac longe periculosissima pre cęteris artuum reliquorum aneurismatibus, paucę tamen eorum historię in chirurgorum monumentis describuntur. Quare, si ex quam plurimis, in quos incidi huiusmodi casibus, quosdam mea quidem sententia digniores, ad uestram, cui plurimum debeo, Academiam detulero, meam hanc operam probatum iri ualde confido.

Cruralis arterię lęsę curationes per uincturam celebratas, neque apud alios se legisse, aut uidisse, neque sibi experiundi occasionem unquam adfuisse refert Heisterus. Instit. Chirurg. Cap. de Aneurismate. Initium ergo sumam ab ijs obseruationibus, quibus Crurale arteriam citra gangrenę metum, et in superiori et in inferiori coxę parte ligari posse, et sponte etiam quandoque obturari compertum fiat.

Quarto nonas Iunias anni 1763. cubili se tradidit in Nosocomio S. Spiritus inter ęgrotos, quibus ego chirurgicam adhibeo curationem, Paolus Angeli faber lignarius, quadraginta annos natus, homo cęterum plane integer ac torosus, aneurismate aperto uehementique pulsatione micante laborans, mali citrei magnitudinem longe lateque exsuperante, quod in interiori coxę dexterę parte, sex fere supra genu transuersos digitos initium capiens, atque transuersum Poplitem oblique descendendo traijciens, ad externum Femoris condilum usque pertingebat.

ARC 54 n° 14

Académie nationale de médecine Bibliothèque

Ab integro iam anno, de non graui quidem, continuo tamen dolore, indicatam superius coxę regionem obsidente, conquerebatur infirmus, tumore exorto paruo adhuc, qui ob longa molestaque suscepta itinera, atque ob operosos, quos assiduè obiuit labores, tribus pręcipuè mensibus, antequam cubili se daret, rapidissimè in supra descriptam excreuerat molem, atque acerbissimo dolore miserum hominem adeò discruciabat, ut quinquies in pręfato mensium curriculo sanguinis missione leuandus fuerit. Quum uerò pre nimia progressionis aneurismatis celeritate, in mora esset periculum, pręsidiariam ęgroto manum admouere studebam.

Agaricus stipticus ex arte paratus, quo libentissimè usus essem, haud mihi prestò erat, atque solitario arterię cruralis trunco, prę gangrenę timore, uinculum iniicere, quod ab initio instituere excogitaueram, minime probabam, pręcidendęque potius coxę mihi obuersabatur opinio. Verum pręgrande arterię muscularis externę lumen, atque nonnullę huiusce rami, aliorumque propagines ad crus usque productę et anastomosibus prędite, me hac de sententia depulerunt, et in pristinam, arterię uidelicet per uincturam firmandę reduxerunt opinionem. Quamobrem cum celeberrimis Natali Saliceto medico, necnon Carolo Guattani chirurgo collegę nostro consilium inicii, qui optionem mihi omnimodè detulerunt.

Octauo itaque Idus Junij, omnibus seiunctim, quę partis extirpationi, quęque uincturę arterię celebrandę necessaria erant, comparatis, postremam hanc operationem, iacturę cruris uitandę causa, quod ante pro uiribus efflagitabat infirmus, sequenti ferè ratione instituere conatus sum.

Incisis, post torcularis appositionem, remotisque secundum totam tumoris longitudinem communibus uelamentis, in apertum Sartorius se mihi obtulit musculus, qui pre nimia distractione, quam a subiacente tumoris mole impulsuque fuerat passus, naturali subtilior adeò erat factus, latiorque, ut aneurismaticum tumorem maxima ex parte obtegeret: Quapropter dirimere musculum hunc, eiusdemque fibrarum nonnihil anterius transuersim secare necesse fuit, ut detecto, recluso, exicatoque aneurismatis sacco, sanguine, qui intus in illo fluidus, imò fluidissimus inerat coccineusque, superiori cruralis arterię parti, eo loci ubi lineam femoris asperam propè tenet, pro chirurgorum more, uinculum iniiceretur. Verum inferius opus idem explere possibile haud quaquam fuit; profundè quippè nimis inter cornua gastrocnemij musculi, arterię popliteę osculum delitescens erat, atque inhumanam aduersus ęgrum seuitiam, cum ineluctabili mortis periculo exercuissem, si partes arteriam hanc obtegentes discidissem. Quare adiectis ex linteo carpto glomeribus arteriarum osculis sanguinem fundentibus, alijsque quamplurimis, reliquam sacci partem exactè replentibus refercitis, splenia ex egelida posca uulneri supradabam, et circulari fascia obducebam. Laxato denique modicum torculari, atque aduersus profusionem sanguinis tutior factus, ęgrę partis commodi maxime prospexi.

Statim atque operatio instituta fuit, rigescere ac stupore affici pes extremus cępit, qui demente continuò ferè cum crure ad genu usque laborare uisus est. Hęc omnia fomentis ex uini spiritu, multa cum camphora, quinque tantum horis, integerrima, caloris, sensus motusque restauratione euanuerunt.

Resoluto post dies septem uulnere, linamenta eidem firmiter adhęrere uisa sunt, ideoque in undecimum usque diem resolutio altera protendebatur, tumque optimo tectum pure uulnus, purgatumque cernebatur, atque cruralis arterię caput continens linum excidebat: hinc linamenta super

non fulciendo, leviter vero tantum ponendo, mutabam, linteisque impositis oxicrato imbutis, oras vulneris adducendo, circulari fascia obligabam, sicque altero tantum, vel tertio quoque die vulnus resolvendo, post decimum septimum ab instituta operatione, eidem plus quam dimidia cicatrix obducebatur. Verum peccatis in rebus non naturalibus quę ad dietam contentionemque animi pręcipue pertinent (uxore, a qua intra biduum pluries ęgrotus invisebatur, suppetias dante) commissis, vehementi adeo sub noctem dissenteria, magnaque cum febri, correptus est, ut amplius centies septem horarum intervallo, maximis cum torminibus conatibusque retenta anima editis, postquam fęces mucosque expulerat multos, cruentam dejecerit alvum. Summis interim ingruentibus hisce turbis, dilacerationis sensum in superiori vulneris angulo, magno ęger dolore atque fragore se percepisse fassus est, admotaque ad vulnus manu, cum proprio demergi sanguine deprehendisset, vi, illa qua pollebat, voce exclamabat; ad quem, non satis cito, ut res postulabat, accurrerunt bini excubias agentes chirurgię alumni, qui adstricto torculari, linteisque superfulciendo, vulneri impositis, fasciam priori non resoluta, superinduxerunt. Quotiescumque vero alvum deijciebat infirmus, deijciebat enim sępe cum torminibus vehementissimis, recrudescebat hemorrhagia. Ex tanta, tamque pręcipiti humorum, duplici hac via profusione facta, summa macies, nulla prorsus ratione emendanda, orta est, quam convulsio deinde mors, tertio et vigesimo ab operatione die, tertio scilicet kalendas Julias subsecuta est.

In dissecti cadaveris crure morbo affecto, inferiorem arterię partem in imo poplite, musculis soleo et gastrocnemio, a quo comprimebatur, coaluisse cernebatur. Cruralis vero arterię tunicę, licet ambientibus superius musculis firmiter adherescerent, osculum tamen vasis huiusce dilaceratum patescebat, sic ut specillum tenue tantum exciperet, cuius ope sulci, arteria ad inguen usque dissecta, arctam admodum priorum arterię muscularis externę ramorum originem tenus, rubentemque interiorem eiusdem faciem advertebam; quod equidem compressionibus per splenia et fascias, iam inde ab initio ad inguen usque institutis, tribuendum esse censeo.

Ęger profecto hic, nisi erroribus, pręsertim vero cruditate, sibi mortem conscivisset, valetudini pristinę fuisset quam citissime restitutus, maioremque chirurgicę arti gloriam, magno humani generis bono, comparavisset. Verum naturam multo maiora pręstare posse, immo iam pręstitisse, ex sequentibus elucescit.

Quinto Idus Octobris 1763 in S. Spiritus nosocomio lecto accipiebatur Petrus Antonius Ferrati, coquus, quadragesimum ętatis annum agens, qui cum prima vice a me sequenti mane inviseretur, inventus est cacochimo corporis habitu preditus, continua lentaque detentus febri, legitimoque aneurismate, pugni, grandioris nempe manus magnitudinem excedente laborans, quod trimestri abhinc spatio in sinistro inguine originem nanciscebatur suam, et sursum ac deorsum, abdomen scilicet coxamque versus non-nihil extendebatur.

Tumorem, qui aderat tunc temporis, aliquomodo esse circumscriptum, ac vehementer pulsare cernebatur; continuis doloribus, presertim vero sub noctem acerbioribus ęgrum afficere consueverat, ex quo causam percunctanti mihi, externam fuisse cum accepissem nullam, venerea ex labe omnimode derivandam esse ex multis cicatricibus innotuit.

Sanguis missus, et spongia ex gelida posca expressa, tumori imposita, doloris etsi quandoque lenirent acerbitatem, vehementius tamen paulo post, pulsatio et dolor augebantur, sed hęc postquam ma-

ior in dies tumor factus, in magnam excreuerat molem, leuiora fieri ceperunt, atque tertio decimo tandem calendas Nouembrias, magna cum tumoris depressione, nec non per internum plusquam dimidie Coxe latus propagatione, seu progressio fragore euanuerant.

Verum exinde Edema quod leuiter antea Pes tantum afficiebatur extremus, cum caloris, sensus motusque deperditione sic excreuerat, ut uniuersi Pedis huiusce uita in apertum discrimen ueniret. Continuo idcirco linteum quadruplex ex uini spiritu cum camphora expressum imponi calide et quam sepissime curaui; quo quidem presidij genere, quadraginta horarum spatio pars in integrum pene, Edemate ualde adeo imminuto, restituebatur.

Interim tamen, in gangrenosa tubera sub Inguine eleuabatur tumor, que pridie calendas Nouembris sub lucem disrumpebantur, cumque fetentium humorum colluie inquinatum summo mane egrotum inuenissem, discissis remotisque fascijs ac splenijs, que ante dies octo, quam hec acciderent, parti applicaueram, quo essent impedimento ne ex inopinato, tenuissima tumoris perrupta cute exanguis fieret; magna inde nigerrimi sanguinis copia, partim in grumos concreti, partimque in fetidam saniem dissoluti, per fatiscentia tubera, coccinei uero (quod maxime ne fieret uerebar) ne guttula quidem effluente effundebatur.

Quare egro obstita illuuie depurgato, plagam linamentis quam mollissime impleui et linteis ex gelida posca quolibet altero die circumducta fascia, uelari curabam, atque per hec uelamenta communia, nec non aneurismaticus saccus cum annexis uasis, neruis membranisque, que ab inguine ad mediam usque Coxam et ultra computruerant, octidui spatio, quod sponte, absque distractione fieri sinebam, abscesserunt. Hinc factum est, musculis Pectineo, Iliaci atque Psoas parte infera, Sartorio, anteriori denique Tricipitis portione denudatis et a putredine uindicatis, triangularem alueum postremis hisce geminis precipue interclusum, ab Inguinis ligamento, ad sedem usque, qua decussatim implicantur, uasis neruisque Cruralibus in eodem alueo excurrentibus a putredine penitus destructis expoliatum rubentemque apparuisse.

Cum eo loci res esset adducta Pontificio Chirurgo celeberrimo Carolo Guattani Academico Parisino et in Xenodochio S. Spiritus Collegę nostro, qui sponte ad egrum inuisendum, rei nouitate motus, accesserat, non sine admiratione inspicere datum fuit.

Quo uero sordibus euacuaretur Abdomen in externum ulcus continue dilabentibus, scalpellum, ductore indice sinistre manus digito, per hiatum, qui tunc sub ligamento inguinali patens erat, indebam, cuius ope, ligamentum hoc, Abdominis musculos, nec non uelamenta communia lata satis discindebam plaga, sicque internum aneurismatis cauum in apertum ponere, densioribus sordibus expurgare, eidemque cauitati feliciter adeo medicinam, que omnis in linteo carpto constiterat, mihi facere contigerat, ut cicatrix cum proxime ualetudinis spe prospere quaquauersum duceretur.

Attamen attenuatus eger, ualentissimis licet iusculis aleretur, macie magis magisque conficiebatur sicut quinto tandem calendas Decembris marasmo absumptus fuerit.

Reserato die crastina cadaueris Abdomine, uiscera omnia secundum naturam, si glandulas Mesenterij, lymphaticasque nonnullas circa Lumbos, mole nonnihil, ac duritie auctas exceperis, reperta sunt. Arteriam uero Iliacam communem sinistram, quam Peritoneo exuebam cum eo usque diffidissem, ubi in Iliacas minores dispertitur geminas, externam scilicet internamque, que et Hypogastrica nuncupatur; Iliace externe osculum (arteria peruia manente

Hypogastrica) durissimo conoideoque operculo, sex fere lineas longo, ex lympha concreta, cui archetypo fuerat, quin parietibus adhęresceret uasis, efformato, obturari cernebamus, quo sublato, inditoque in conicum archetypum hunc specillo tenuissimo, arteriam uix penetrabilem esse adnotabam: Quare hanc uelamentorum musculorumque Abdominis discisione, in aneurismatis cauitatem usque, Peritoneum scilicet inter, et musculos Psoas, atque Iliacum internum, a quibus, sanguine ex perrupto tandem aneurismatis sacco in cellulosam eiusdem Peritonei Epiphisim errumpente, diuellebatur, prosecatus sum, sicque amplius duos pollices ab ima operculi sede detruncatam, sub eoque crassiorem quadruplo, oualis figurę et ligamenti ad instar duram atque imperuiam, cuius extremo lacinia e discerptis ueluti sacci frustulis suspendebantur, Psoas musculo adhęrere aduertebam.

Arterię Iliacę oualem hanc partem poliposa substantia, uarię densitatis adeo infarctam esse discindendo adnotabam, ut tunicarum eiusdem forma penitus destructa, in uniformem massam, spongię cera imbutę similem transformata uideretur.

Ossa Ilei atque Pubis, eo loci, ubi arteria Iliaca externa ex Abdomine in cruralem abitura, egreditur, ibidemque in Inguine, ubi aneurisma ortum habuit, profunda adeo obsidebatur carie, ut in Cotiloidea cauitate nigrities late apprimeque retegeretur.

Cruralis denique arterię caput inferius, tenui ac fimbriata extremitate a sartorio musculo, cui nonnihil adhęrebat, circa medium coxę, nullo interposito sanguinis coagulo cogebatur. —

Sanguinem arteriosum, membrorum pręcisione facta, supprimi per coagulum uasis cauitatem obstruens, compressione pręceteris chirurgię artis pręsidijs, omnium maxime opitulante, celeberimus chirurgus memorię tradidit Petitus. Memoires de l'Academ. R. des sciences ann. 1731 p. 122 a Amsterdam, cuius sententię pręclarus adstipulatus est chirurgus Morandus (ibid. an. 1736 pag. 440.), adijciatque, arteriam quoque mutuam ad id ipsum perficiendum necessario operam, fibrarum nempe tum longitudinalium, tum circularium corrugatione, siue ex naturę ingenio, siue ex artis lege facta conferre: ratus tamen hanc unice, neque per coagulum, neque per solam fibrarum decurtationem expleri prouinciam in internis, manibus interclusis posse, nisi cum de minoribus sermo habeatur uasis.

Verum enimuero ex hac mea, quam superius in medium protuli obseruatione altera, clare lucet naturam ultro, cuilibet artis industrię, perruptam tanti luminis arteriam, quanti nullibi artuum est, et in loco aditu manibus equidem impossibili, scilicet in Abdomine delitescentem, occludendo pręcelluisse.

Nihilotamen secius, cum lente nimis sua hęc molimenta operetur natura, irrita eadem semper esse, puta, ubi cruralis recenter arteria transuersim dissecta est, atque eo artem naturę pręstare nemo inficias ibit, quod nisi continuo suas illa omnes adhiberet machinas, sanguinis profusione vulneratus interiret.

Quibus tamen ad id perficiendum natura uijs peruenerit, perquirenti haud abs re erit suspicari, erosionem ab acri latente in humoribus causa, in diuersis interioris arterię tunicę patratam punctis, primam aneurismati huic producendo manum admouisse, eo namque loci arteria imbecilliore facta, cum impressioni sanguinis irrumpentis impar esset sustinendę, iam tum eidem cedere, dilatarique magis magisque in dies singulos cępit sic, ut sanguis, distractis diductisque muscularis pręcipue tunicę fibris, in cellulosę membranę eas intime intertexentis, ac reliquis tunicis illigantis substantiam propelleretur. Quare impressionibus confertissime redintegratis, cruor inibi sensim quotidie fluidiore, ac non coagulabili parte expressa, accumulatus, fabricę eiusdem cellulas, lympha in minimas et complanatas lamas concreta referciendo, eousque distenderat, ut in oualem formam exteriori educto uasis pariete, interiorique ad axim impulso, eiusdem diffracti uasis extremum, tenui relicto meatu, pene obstruxerit. Via hinc fere interclusa, fluere segnius, atque morari quodamodo citra obstaculum, in conica nascentis Iliacę externę cauitate sanguis cępit, a quo lympha dein secerni, atque in durum potuit eidem cauitati

respondens, contrahi coagulum, quod cum natans esset, tantum adhuc sanguinis per angustum uasis huiusce meatum delabi concesserat, quantum uix uitę cruris debili admodum, propagandę opus esse uidebatur, donec per disruptum sese tandem, polipositis iampridem reconcinnatum plagulis, aneurismatis saccum, cruor, quo distendebatur, in cellulosam Peritonei Epiphisim, necnon in uesiculosam cruralia uasa succingentem fabricam effunderetur. Amota enim per hanc sacci depletionem, coagulum impellente resistentia, idem ibi iamtum hęrere (Iliacę grandioris maximé urgente sanguine) in archetypum debuit, ut Iliacę externę osculo, in ipso ab interna, siué Hypogastrica, diuisionis limine, plané obturato, omnis per inferiorem articulum hac uia propagandus sanguinis circuitus interciperetur. Quę quidem causa fuit, quamobrem Pedis uniuersi frigus, insensibilitas, ac immobilitas, magno cum Edematis incremento, consecuta sint.

Qui uero fieri unquam potuerit, tam breui hęc omnia, perindé ac si nihil horum omnino malorum acciderit, Edemate quoque valdé imminuto, solo spiritus uini camphorati fotu, simptomata euanuisse, dubium haud esse cuiquam potest, aditu ad Crus per externam Iliacam penitus intercluso, communis Iliacę sanguinem in biuium incurrentem, ualidius adeó, et maiori copia in Hyppogastricam, eiusque ramos, Iliacum superiorem quippé paruum, Gluteum, Pudendos, obturatorem cęterosque distendendo irruisse, ut ampliatis eorundem finibus, cum finitimis cruralis arterię propaginibus, per innumeras pené anastomoses communione gaudentibus, sanguinis circulum ab integro feré refecerit, ac labascentem hanc uitę partem propediem restituerit.

Quod autem Cruralis arteria et Hypogastrica, circulationis sanguinis communione iungantur, iam indé a primis, quos in studio anatomes impendebam laboribus, exploratum mihi est, plurimisque nuperrimé licuit confirmare experimentis. Quotiescumque enim, ligata prius Iliaca externa, ceraceam materiam, uel aquam varié coloratam in Hypogastricam ieci, in arterię cruralis ramos illam transfluxisse omnes, atque tinctura truncitenus impleuisse aduertebam.

Postquam hęc, quę morbi curriculo, quęque cadaueris inspectione rimanda erant rité perpenderam, perspicuum sané mihi fuit, quare nulla uiro sequentem ante annos septem suppeditanti obseruationem profusio sanguinis orta est, quaque ratione nullo feré artis auxilio, fomentis exceptis, ex linteis ex egelida posca expressis, tumori leuiter tantum circumducta fascia supradatis, euaserit ęgrotus alter, cuius etiam historiam breuiter enunciabo, cęterique, quorum euentus uersim, breuitatis causa, inferius attingere consultam duxi: non enim fortassé deerunt sublimioris mineruę in chirurgica arte uiri, qui obseruationes uberiores adducant, atque certos in praxi aneurismatum eiusmodi, absque ullo cruento opere, summo ęgrotantium bono, sanandorum (quod annuant Superi) canones statuant.

Ego uero, qui in lucubrationibus hisce meis, legentium admirationi ueritatis amorem anteponendum puto, nihil dum certi ex allatis alijsque eruere obseruationibus potuisse fateor; Poplitis enim aneurismate affectos imprimis, uel gangrena, uel profusione sanguinis perplures, in quibus compressio (ualentissimum cęteroquin aduersus impetum sanguinis pręsidium), supra totum cruralis arterię ductum facta fuerat, morte occubuisse egomet uidi.

Rusticus duo de quadraginta annos natus, ineunte uere anni 1754 in Stti Spiritus Nosocomio decumbens, continua febri, una cum aneurismate oui gallinacei magnitudine, circa mediam et interiorem sinistrę coxę partem extuberante, afficiebatur, ex quo, statim atque febre ex toto uacauit, diętę pertęsus, renuentibus medico licet et chirurgo, discessit; post mensem uero alterum a discessu, idem ad Xenodochium est latus, magna cum febri, macie atque gangrena aneurismaticum tumorem immanem in molem auctum, labefactante, qui cum postridie disrumperetur, magnam corrupti inibi

stagnantis sanguinis copiam effudit. Eger hinc post nouem a patefacto tumore dies, nulla unquam oborta sanguinis profusione, marasmo consumptus est, cuius cadaueris partes mihi dispicere haudquaquam licuit.

Roccus Massei lapidum sector, alterum circiter et trigesimum agens annum, quem uisebam in eodem Nosocomio quinto Idus Nouembris anni 1767, spurio, attamen pulsante uehementer, ac dolente afficiebatur aneurismate duplam anserini oui magnitudinem excedente, quod in sinistri Cruris iam tum Edemate affecti Poplite adeo erat prominens, liuescens, atque tenuissima cute erat tectum, ut abscessus puris plenus, ac rupture proximus uideretur.

Egrotus uero, ut erat macer admodum, atque infirmus, ut cum maxime chirurgico impar omni ferendo operi mihi uisus est; quapropter linteis ex egelida posca expressis tumori impositis, circulari fascia leuiter comprimendo hunc sustinere curaui. Verum tribus post diebus, grauissimo multa de nocte eger dolore correptus est, qui eius post duas horas, subita quadam tumoris quaquauersum dilatatione, atque relaxatione euanuit; exindeque, calore, sensu motuque Cruris, maiori quoque Edematis accessione facta, se fuisse orbatum, ipse sensit asseruitque infirmus. Pulsatio denique deprehendebatur in aneurismate penitus nulla, que omnia absque cura hac, nempe pulsatione, die altero, uel summum tertio, fomentis ex posca Cruri suppradatis in integrum fere restituebantur. ~~Tumor~~, Tumor hinc reliquus, erat quippe remissus ualde, doloris omnino expers, et pulsationis; Circulatio sanguinis parti integra, una cum sensu motuque fuerat restituta, ex quo ea mihi uenit in mentem, immo alte insedit opinio, superius nempe arterie Poplitee Caput, eo temporis, quo tumor expansus est per coagulum adeo fuisse obturatum, ut prepedito per eandem sanguinis fluxu, nulla amplius sacci distensio fieret, eodemque nomine nullus dolor, nullaque pulsatio accideret, indeque egrum e teterrimo hoc morbo euasurum certiorem facere non dubitaui. Continue idcirco eisdem fomentis suppradatis, Cruris Edema nec non sanguis in tumoris aneurismatici sacco contentus sensim minuebantur sic ut octauo tandem Idus martias, nullo fere incomodo, domum suam pedibus ire potuerit.

Neque hic pretermittendus mihi uidetur iuuenis Francisci Coste aurige casus, quo clare innotescat, non ultimo semper morbi stadio secunde ualetudinis signa apparere, nam secus atque ijs, quos antea exposuimus usuuenit egrotantibus, huic melius fieri iam inde ab initio fere cepisse miratus sum. Rem quidem uera, egrotantem, ab eiusdem uxore accersitus, quinque abhinc annis, inuisens, pronum in lectulo iacentem, transuersoque sacculo arena pleno, Parisinum fere longitudinis pedem, atque diametri quatuor pollices habente, supra dextrum Poplitem grauitante, grauatum reperi, quo amoto, aneurismaticum tumorem supra Poplitee cauitatis margines uix prominentem, leuiter circumscriptum, parum dolentem, pulsatione donatum debili, nec non naturali cute tectum animaduerti. Que omnia, cum mitiora adeo quam antea fuerant, simptomata facta esse ab egrotante eiusque propinquis ac domesticis certior essem factus, cumque ceteris omnibus que de meo aliorumque erant consilio renuissent, nouum remedij genus hoc, cui maxime fidebat infirmus, ratum habere conatus sum. Post mensem uero alterum, quam egrotum inuisebam, de eodem inquirens solicitus, quum deambulantem inuenerim tandem atque de uia uocauerim, iuuenem mihi hunc plane integrum ac firmum licuit quam maxime intueri.

Ex his autem procliue est intelligere, prospere ualetudinis future notas, haud dubias fore, ubi cum tumoris remissione, dolor quoque resederit pulsatioque.

Siquando uero sanationis eiusmodi signis non apparentibus, malum indies serpere, remque in precipiti periculo esse quis animaduerterit (non enim omnibus, sicuti enunciatis superius, idem usuuenit aneurismate laborantibus), ad operationem protinus per uincturam, uel per compressionem arterie, Agarico presertim, rupture uasis adiecto, celebrandam, deueniendum est, cuiusmodi exemplum, quod non alienum censeo breuiter enarrare, exponendum nobis obtulit Andreas

Bottari vespillo annos natus quinque et viginti, qui quum pluries impure veneris poculis caduxisset manuario ferculo infirmis, alijsque ferendis ponderibus, et in sepulcralibus leuandis maxime lapidibus allaborasset, dolore affici sinister eidem Poples, paucisque post diebus illic nasci tumor cepit, qui ex paruo legitimoque in spurium, quarto decimo calendas Maij 1756 ob ingens capite deportatum pondus, migrauit aneurisma, exindeque dolores exardescere perinde ceperunt, ut cubare domi sue coactus fuerit, ex qua ingrauescente tandem malo ad Xenodochium S.ti Spiritus asportatus, a me una cum Cel.mo Guattano, apud quem tunc temporis chirurgi substituti partes gerebam, prima uice sequenti mane inuisebatur, tertio scilicet calendas maias.

Aneurismaticum tumorem maturi recens nati infantis caput ferè equantem edemate toto cruve diffuso obrutum fore, atque liuescentem summam eiusdem partem aduertebamus, cumque in mora esset periculum, operationem egro enixe, pre doloris acerbitate flagitante, superius uidelicet Poplitee arterie caput ligando, inferius non item; in imo enim Poplite delitescebat; uerum linamentis tantum comprimendo, ijsdemque plagam implendo, instituimus tertio Nonas Maias; discessitque plane integer ac firmus octauo calendas Iulias, suisque modo eque ac antea quam comodissime officijs fungitur.

N.° 12.

Id uero mihi animaduersione maxime dignum uidetur esse, quod Sciaticus nempe sub cute neruus, tensus adeo et fasciole ad instar, tenuis latiorque factus, supra medium tumorem excurrebat; Quapropter, non uno eodemque ictu, sicuti sub huiusmodi curationibus in Bracchiorum aneurismatibus nonnullis arridere uidetur chirurgis, una cum cute aneurismaticus discindendus est saccus; uerum cutis incisio eo quidem consilio facienda est ut si Neruus, aut aliud quid egrum in discrimen adducens, eidem subest, prius dimoueatur, quam cultro violetur, aut discindatur

Quod autem inferiori capite non ligato, sanguinem sistere potuimus, ne cui mirum fortasse uideatur, sciendum in superiori quoque arterie Poplitee parte linteis tantum carptis, feliciter adeo id euenisse Cisiario, cui anno 1749 spurium aneurisma, abscessum pure plenum fore arbitratus quidam aperuit Chirurgus, qui tametsi arterioso sanguine, magno cum uite egrotantis discrimine obrueretur, intrepidus tamen linamentis, splenijsque uulnus, nec non aneurismatis saccum refercierido comprimendoque impleuerat sic, ut sanguinis profusionem sistere, uulnusque sesquimense ad cicatricem perducere potuerit.

At post annum ferme quartum, quam eger ex hoc morbo euaserat, febre acuta extinctus est in Nosocomio S.ti Spiritus. Cadaueris mihi sectionem instituenti, aduertere datum fuit, arteriam Popliteam ultra duos pollices in solidum, ac subtilissimum occalluisse ligamentum.

Obseruationem hanc iamtum cum superius laudato Carolo Guattano, una cum adumbrata arterie icone communicaui.

ACADÉMIE NATIONALE DE MÉDECINE BIBLIOTHÈQUE